

1. søndag i fasten d. 10. marts 2019

Salmer:

736: Den mørke nat forgangen er

172: Se, vi går op til Jerusalem

192: Hil dig, frelser og forsoner

634: Du ved det nok, mit hjerte

336: Vor Gud han er så fast en borg

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 4,1-11

Så blev Jesus af Ånden ført ud i ørkenen for at fristes af Djævelen. Og da han havde fastet i fyrre dage og fyrre nætter, led han til sidst sult. Og fristeren kom og sagde til ham: »Hvis du er Guds søn, så sig, at stenene her skal blive til brød.« Men han svarede: »Der står skrevet: ›Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af Guds mund.‹ « Da tog Djævelen ham med til den hellige by, stillede ham på templets tinde og sagde til ham: »Hvis du er Guds søn, så styrtdig ned. For der står skrevet: ›Han vil give sine engle befaling, og de skal bære dig på hænder, så du ikke støder din fod på nogen sten.‹ « Jesus sagde til ham: »Der står også skrevet: ›Du må ikke udæske Herren din Gud.‹ « Igen tog Djævelen ham med sig, denne gang til et meget højt bjerg, og viste ham alle verdens riger og deres herlighed og sagde til ham: »Alt dette vil jeg give dig, hvis du vil kaste dig ned og tilbede mig.» Da svarede Jesus ham: »Vig bort, Satan! For der står skrevet: 'Du skal tilbede Herren din Gud og tjene ham alene.‹ « Da forlod Djævelen ham, og se, der kom engle og sørgede for ham.

I dag skal det handle om fristelser. Fristelser har ofte en let og uskyldig klang. Vi fristes af en is på en varm sommerdag. Vi fristes til lige at se et afsnit mere af en god serie eller spille en kamp mere i FIFA på Playstation. Vi fristes til lige at tage et glas mere af den gode rødvin eller et stykke kage mere. Det skader vel ikke, og vi skal jo heller ikke blive for snerpede eller puritanske.

Fristelser er blevet hyggelige og ret uskyldige. Ikke nogen, vi for alvor skal stå imod. Vi lever i en tid, som på en del måder er efterkristen og bygger på videnskabelige forestillinger. Vi tror på det, der kan bevises og erfares. I en sådan verden passer fristelser ikke rigtigt ind. I hvert fald ikke

fristelser, som ikke bare er hyggelige og uskyldige, men virkelig alvorlige. Fristelser, som handler om kampen mellem det gode og det onde. Kampen mellem Gud og Djævel.

Beretningen om Jesu fristelse i ørkenen er netop sådan en fristelse. Den er om kampen mellem det gode og det onde, mellem Gud og Djævel. Den er hverken hyggelig eller uskyldig. Det er alvor. Der er store ting på spil. Jesus har fastet i 40 dage. Ikke spist. Måske drukket lidt vand for at overleve. Han var i hvert fald i en meget sårbar position. Det perfekte tidspunkt for Djævelen at friste ham. Kommer Djævelen og tilbyder ham lidt uskyldig kage eller en kølig is? Nej, Djævelen har større planer og mere at diske op med. Han har alvorlige fristelser. De vil alle give Jesus bekvemme genveje igennem det svære. Lav dog lidt brød, så du hurtigt kan få stillet sulten i stedet for at stå fristelsen og fasten igennem. Kast dig dog ud og få vished *lige nu* om, at Gud virkelig har store planer for dig og ikke vil lade dig dø, men sende engle for at gribe dig. Tro dog på mig i stedet for på Gud og bliv en rigtig jordisk konge i stedet for en korsfæstet konge. Det er rarere. Mere bekvemt.

Mon ikke vi her får et indblik i, hvad der virkelig var Jesus' svage punkt? Han er lige blevet døbt, han er blevet indviet til sin tjeneste. Den tjeneste, som skal ende med, at han skal bære verdens synd og dø på et kors. Verdens vigtigste tjeneste, men også samtidig en frygtelig tjeneste. En frygtelig fremtid. Tænk at vide, at planen for ens liv er, at man skal dø. Uskyldigt. Helt uskyldigt. Og endda for andre menneskers skyld.

Jesus ser korset i horisonten. Måske bliver han en lille smule i tvivl? Var Djævelens sidste fristelse ikke ret lokkende?

I Getsemane Have, da det hele kom meget nærmere på, blev Jesus i hvert fald virkelig angst. Han ville ønske, der var en anden vej end korsets vej. En vej uden om lidelsen og døden. Men han underlagde sig Guds vilje, selvom han ikke brød sig om den smertefulde vej, som lå foran ham. Jesus modstod fristelsen i Getsemane Have. Han gør det samme i ørkenen, men Djævelens tilbud har nok været lokkende. En vej uden om smerte og død, det har vi alle lyst til.

Jeg tror, at vores tid har det svært med de alvorlige fristelser og nok også med talen om Djævelen. Vi ved godt, at i Middelalderen så man Djævelen over alt. Man var bange for ham om natten og frygtede, at hans dæmoner var allevegne. Men i dag, hvor vi har fået meget mere lys, er vi ikke helt så bange. Der er nok ikke så mange mennesker mere, som beder om englevagt om natten, for Djævelen spiller ikke så stor en rolle i mange menneskers bevidsthed. Jeg beder indimellem om

englevagt, inden jeg lægger mig til at sove, men når jeg gør det, kan jeg også samtidig høre, at det da godt nok lyder lidt gammeldags. Er det virkelig nødvendigt?

Jo, vi ved da også godt, at der sker onde ting i verden. Men det er nok mest psykopater, som fejler noget. Eller også er det krige i lande, som ligger langt væk fra trygge Danmark.

Vi holder Djævelen og det onde på afstand.

Indimellem er der en stemme, som på klar vis får os til at vågne op. Den danske forfatter og digter Søren Ulrik Thomsen er sådan en. Han skrev et fint essay i Weekendavisen for nogle år siden om, hvorfor han tror Djævelen findes. Søren Ulrik Thomsen beskriver bl.a. en vens destruktion til alkoholisme. På trods af alle slags tilbud om hjælp og gode livsmuligheder i det hele taget, kunne denne ven ikke lade være med at drikke sig ihjel. For Søren Ulrik Thomsen blev det et tegn på, at det onde findes. At der findes en magt, som grundlæggende ikke vil mennesker det godt. En destruktiv vilje i verden, som har samme egenskaber som en person. Den er ikke bare blind og tilfældig, som en naturkatastrofe kan være. Nej, den ser menneskers svagheder og sætter ind der, hvor de, hvor vi er sårbare.

For nogle af os vil det være alkohol, for når vi har drukket nok, så glemmer vi de problemer, vi slås med i hverdagen. Det er lettere at drikke dem væk end forsøge at løse dem.

For andre af os vil det være kærligheden til penge, for når vi har mange penge, kan vi købe os til mange fornøjelser. Det er lettere at købe sig til fornøjelser og glæder end for alvor at engagere sig i dybe relationer, som også kan give glæde og kærlighed., men også være mere komplicerede.

For nogle af os vil det være andres anseelse, for når andre ser op til os, giver det sådan en rar følelse indeni. Det er lettere at forsøge at skaffe andre menneskers anseelse end at forsøge at finde hvile i, at en usynlig Gud elsker os.

For andre af os vil være lysten til at se porno, for når vi ser porno, er vi i hvert fald for et øjeblik mindre ensomme. Det er lettere end at gå ud og indgå i bøvlede relationer med mennesker.

For andre af os vil det være at fodre tanken om, at vi ikke er værd at elske, for når vi fodrer den tanke, kan vi på mærkelig vis få en rar medfølelse med os selv. Det er lettere end at tage kampen op mod de trælse tanker om, hvorfor vi føler, vi ikke er værd at elske.

Og der kunne nævnes mange flere svagheder, som Djævelen kan sætte ind over for. Vi ved bedst selv hver især, hvad der er vores.

Oftentimes handler fristelsen om en genvej. En hurtig vej til noget godt, et hurtigt fix, i stedet for den bøvlede vej, som tager tid. Derfor er fristelser netop så tiltrækkende. For mange af os er grundlæggende dovne, og vi vil gerne tage den letteste og mindst smertefulde vej, hvis vi kan.

Det er svært at tale om fristelser på en god og sund måde. Det er svært at tale viist om, hvordan vi skal forstå, hvor meget magt Djævelen har til at påvirke os. Når mennesker, når kristne skal gøre det, falder de ofte i en af to grøfter. Enten er alt modgang og al sygdom udtryk for Djævelens fristelser. Så skal vi hele tiden være i en kamp mod Djævelen, og der skal hele tiden foretages dæmonuddrivelser, for alt har med kampen mellem det gode og onde at gøre. Djævelen kommer til at fylde for meget.

Den anden grøft er overhovedet ikke at tale om Djævelen eller fristelser, og udelukkende lade det onde komme fra os mennesker selv eller fra tilfældigheder i verden. Djævelen kommer til at fylde for lidt.

Hvordan undgår vi at falde i en af de to grøfter? For det er virkelig ikke meningen, at vi som kristne skal gå og frygte Djævelen. For Gud er den stærkeste, og når vi tilhører ham, så har Djævelen ikke nogen afgørende magt over os. Så er vi Guds, og Guds Ånd virker i os og holder Djævelen ude. Samtidig må vi heller ikke være blinde for, at der virkelig findes onde åndsmagter i verden, og at de åndsmagter, Djævelen og hans dæmoner, ikke vil os det godt.

Hver gang de kan få et menneske til at gå under, så jubler de. Hvad enten det er til alkoholen, til kærligheden til penge, til lysten til andres anseelse, til pornoen eller til mindreværdsfølelserne.

Vi må fastholde begge perspektiver på én gang. At Djævelen findes og ønsker os det ondt, og at Gud er den stærkeste og heldigvis er på vores side og at det er ham, vi skal bruge tid på.

Fordi Gud er på vores side, er det vigtigt at bede til ham. Bede åbent til ham om, hvad der er vores svagheder, og hvor vi er bange for at blive fristede. For nogle af os vil det være en livslang proces. Det er ikke alle vores svagheder, som forsvinder i løbet af livet. Nogle af dem vare ved, og vi har brug for Guds hjælp resten af livet.

Når vi har familiegudstjenester, beder vi Fadervor med fagter. Fagterne til ”Led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde” er sådan her. ”Led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde.”

Lad os prøve det et par gange. Som en helt synlig kropslig bekendelse af, at der er noget, vi vil holde langt væk fra vores liv. Den onde, Djævelen, skal ikke have lov til at friste os.

For nogle vil det måske også være en hjælp slå korset tegn. Lad os prøve det et par gange. Som en påmindelse til os selv om, at vi tilhører den korsfæstede Kristus. Og ingen anden.

Og så er der to ting, som er vigtige at få med fra beretningen om Jesu fristelse i ørkenen. Hvad gjorde Jesus, da han stod over fristelsens mester, Djævelen, i egen person? Han afviste Djævelens fristelser ved hjælp af Guds ord.

Det er det bedste våben mod Djævelens fristelser. At læse i Bibelen og lade Bibelens beretninger fylde os. Så har vi et lager af sandhed at bruge af, når Djævelen hvisker løgne til os. Så har vi Guds levende ord på vores side.

Måske er det faktisk derfor, at det er så vanskeligt for mange kristne at få læst i Bibelen. Der er så mange andre ting at bruge tiden på, og så mange begivenheder, som kan afbryde de gode vaner med bibellæsning. Måske ved Djævelen simpelthen, at hvis han skal have større chancer for at friste Guds børn, så må han distrahere dem fra at læse i Guds ord. Så må han sørge for at svække deres forsvar, så han lettere kan sætte sit angreb ind.

Så bøn og bibellæsning er to vigtige praksisser i den åndelige kamp mod fristelserne.

Den anden ting, som er vigtig at få med fra beretningen om Jesu fristelse i ørkenen, er at Jesus netop ikke valgte den nemme vej. Han valgte ikke at blive en jordisk konge med glans og ære i stedet for en korsfæstet konge. Hvis han havde gjort det, var Guds plan faldet til jorden. Så ville vi være uden håb. Så ville vi ikke have noget sikkert håb om, at Gud vil tilgive os.

Fordi Jesus ikke valgte den nemme vej, er der håb for os, når vi faktisk falder for fristelsen. Når Djævelen rammer os lige i vores svage punkt og sender os mod jorden. Han hvisker måske til os, at nu er alt håb ude. Nu kan du lige så godt gå den lige vej til destruktion, for Gud elsker dig ikke mere.

Men det er en løgn. Gud elsker os og ønsker fællesskab med os, lige meget hvor mange gange vi er blevet fristede over evne og er faldet. Han ønsker ikke, at vi går den lige vej mod selvdestruktion,

for han vil være sammen med os. Så stærkt var hans ønske om det, at han lod Jesus gå den lige vej mod destruktio n og undergang på korset. Kun derfor, kun pga. Jesu død og opstandelse, kan vi være sikre på, at Gud vil have med os at gøre. Også når vi er blevet fristede over evne. Også når vi har lyst til at give Djævelen ret i, at vi ikke er værd at elske.

Vi *er* værd at elske, og Gud jubler, når vi rejser os op og forsigtigt håber på, at der er håb for os. For Guds tilgivelse er uendelig stor og uudslukkelig. Hans kærlighed brænder ikke ud. Hans nåde varer for evigt.